

## چکیده

این پژوهش به منظور بررسی اثرات مصرف اسیدجیبرلیک و پروژسترون بر رشد و نمو گل آهار به صورت آزمایش فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوک کامل تصادفی با سه تکرار در گلخانه مرکز فنی حرفه‌ای آستانه اشرفیه انجام شد. فاکتور اول شامل زمان مصرف در سه سطح (قبل از کاشت، چهار برگی شدن، دو ماه بعد از کاشت) و فاکتور دوم شامل پروژسترون در سه سطح (۰، ۵ و ۱۰ پی‌پی‌ام) و اسیدجیبرلیک در سه سطح (۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم در لیتر) مورد استفاده قرار گرفت. صفات مورد ارزیابی در این آزمایش شامل: وزن ترو خشک اندام هوایی و ریشه، تعداد گره، گل، غنچه، انشعاب و برگ، فاصله آخرین برگ تا گل، فاصله طوقه تا اولین برگ، فاصله طوقه تا اولین انشعاب، ارتفاع گیاه، کلروفیل a، b و کل و شاخص سطح برگ بود. نتایج نشان داد که بیشترین وزن تر ریشه و اندام هوایی، بیشترین تعداد گره، تعداد گل، تعداد غنچه، تعداد انشعاب، بیشترین ارتفاع گیاه و بیشترین میزان کلروفیل a مربوط به تیمار زمان دو ماه بعد از کاشت بوده است. تیمار پروژسترون ۱۰ میلی‌گرم در لیتر روی تمام صفات مورد آزمایش بیشترین اثر را داشته است. بر اساس نتایج این آزمایش افزایش غلظت اسیدجیبرلیک از صفر میلی‌گرم در لیتر به ۲۰۰ میلی‌گرم در لیتر کمترین اثر را روی صفات مورد ارزیابی داشته است به طوری که استفاده از تیمار بدون اسیدجیبرلیک اثرات مطلوبتری را روی صفات مورد آزمایش داشته است. در این پژوهش بیشترین شاخص سطح برگ از تیمار "دو ماه بعد از کاشت × پروژسترون پنج میلی‌گرم در لیتر" بدست آمد.

**واژگان کلیدی:** اسیدجیبرلیک، پروژسترون، آهار، اندام هوایی، طوقه.